

AZ ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS ADATAIBÓL KÉPZETT FELADATMÁTRIX MINT A FEJLESZTÉSI TERV ALAPJA

Pattantyús-Ábrahám Sándorné

Kulcsszavak: országos kompetenciamérés, fejlesztési terv, feladatmátrix

Az országos mérésekről a közoktatási törvény rendelkezik, amely szerint minden tanévben nyomon kell követni a 4., 6., 8. és 10. évfolyamos tanulók anyanyelvi és matematikai készségeinek fejlődését. Negyedik évfolyamon az alapkészségek, a további évfolyamokon pedig a matematikai eszköztudás és a szövegértési képesség felmérésére terjed ki a vizsgálat. A jelentéseket az Oktatási Hivatal készíti el, és azokat nyilvánosságra hozza. A minőségbiztosításról és -fejlesztésről szóló rendelet értelmében intézkedési tervet kell készíteni, ha az iskolában folyó pedagógiai tevékenység eredményessége az országos mérés eredményei szerint nem éri el a jogszabályban meghatározott minimumot.

A 6., 8. és 10. évfolyamos FIT jelentések az intézmény(ek) tanulóinak átlageredményét és képességeloszlását mutatják. Jelzik a tanulók eloszlását a képességskálán és a képességszinteken, valamint a tanulók egyéni eredményeit a képességskálán. Ezek a statisztikai mutatók és a hozzá kapcsolódó ábrák pontosan megmutatják, hogy az adott intézmény tanulói milyen eredményeket értek el az országos és a különböző diákcsoportok eredményeihez képest. A hatékony fejlesztői foglalkozások megtervezéséhez azonban nem adnak elegendő támpontot. Csoportos fejlesztési terv elkészítéséhez nélkülözhetetlen a feladatok szerinti elemzés elvégzése, hisz ismerni kell, milyen típusú, milyen tartalmú feladatok bizonyultak nehéznek vagy könnyen megoldhatónak a diákok számára. A FIT jelentések erre nem alkalmasak. Kutatásomban arra kerestem választ, hogyan valósítható meg, hogy a pedagógusok/intézmények részére rendelkezésre álljanak ezek az adatok. A poszteren – az OH mérési adatai és dokumentumai felhasználásával – a fejlesztési tervek alapjait képező feladatmátrix elkészítésének folyamatát mutatom be.

A feladatok szerinti elemzéshez létre kell hozni egy háromdimenziós feladatmátrixot. Minden feladat három tulajdonsággal bír: (1) képességszint, (2) gondolkodási művelet és (3) tartalmi terület/szövegtípus szerinti kategória, így ezek a paraméterek határozzák meg a mátrixban elfoglalt helyüket. A háromdimenziós feladatmátrix celláit a Feladatok és jellemzőik kötetek segítségével lehet adatokkal feltölteni. A feladatmátrix alkalmas arra is, hogy az eredményeket különböző viszonyítás szerint jelenítsük meg.

A poszteren a 2007. évi 6., 8. és 10. évfolyamos eredmények feladatmátrixát a matematikai eszköztudás és szövegértés területein mutatom be. Négy 6. évfolyamos osztály adatai tükrében pedig rámutatunk a feladatonkénti elemzés jelentőségére. Míg az átlageredmények az országos átlagnál szignifikánsan gyengébbek, addig egyes feladatokban vagy tartalmi területen az országos eredménynél jelentősen jobb eredményeket értek el a diákok. A tanulókat tanító pedagógusok számára is világossá vált, hogy a tanítási módszerek, a fejlesztési technikák a kompetenciamérés eredményeiben is visszatükröződnek.